

Aar 1828, den 21de April, var Stortinget forsamlet.

Da Formanden for den Deputation, som i sidste Møde blev udnævnt, havde afgivet Underretning om, at Norges Riges Statholder, Hans Excellence Greve v. Platen havde tilkjendegivet, at det var ham overdraget, paa Hans Majestæt Kongens Vegne at aabne det overordentlige Storting, og at dette vilde ske den 21de April Klokken 12 Middag, saa udnævnte Præsidenten en Deputation, bestaaende af Provst Munch, som Formand, og af Proprietair Swanse, Capitain Meidell, Sorenskriver Dutz, Gaardbruger Vinje, Sergeant Spjeldnæs, Lieutenant Løvenskjold, Gaardbruger Volkessøe og Gaardbruger Møllenhoff, for at modtage den Kongelige Regjering.

Modtagen af denne Deputation, mødte Hans Excellence, Norges Statholder, Greve Platen, fulgt af de øvrige Medlemmer af den Kongelige Norske Regjering, af Høiesteret, Universitetet og samtlige Auctoriteter; og oplæste Hans Excellence Statholderen Hans Kongelige Majestæts naadigste Reskript af 11te April 1828, hvorved Hans Excellence naadigst bemyndiges til, paa Hans Majestæts høie Vegne at aabne det overordentlige Storting. Dernæst lod Hans Excellence Statholderen ved

Statsraad Collett oplæse Hans Majestæt Kongens Tale, dateret 11te April 1828. Ligeledes oplæste Statsraad Krog Beretning om de vigtigste indtrufne Tilfælde og fœiede Foranstaltninger, der vedrøre Rigets Tilstand og indre Styrelse i den siden sidste Storthing forløbne Tid.

Efterat disse Documenter vare oplæste, erklærede Hans Excellence, Rigets Statholder, overeensstemmende med Grundlovens 74de §, det overordentlige Storthing for at være aabnet.

Storthingets Præsident og øvrige Medlemmer udraabte derefter: "Gud bevare Kongen og Hans Riger!"

Derpaa begave Statholderen og Følge, ledsagede af foranførte Deputation, sig fra Storthinget.

Thinget lod den Kongl. Regjering complimenterer ved en Deputation, bestaaende af 9 Medlemmer.

Det ovennævnte Reskript, Hans Majestæts Tale ved Storthingets Aabning og Beretningen om Rigets Tilstand ere af følgende Indhold:

1. "Vi Carl Johan, af Guds Naade Konge til Sverige og Norge, de Gothers og Venders; Gjøre vitterligt: Hindrede fra, personligen at aabne det af Os sammenkaldte overordentlige Storthing, have Vi naadigst villet beslikke, ligesom Vi og ved

dette Bort aabne Brev naadigst beskikke Os elskelige Vor Statholder i Bort Rige Norge, Ridder og Commandeur af Bore Ordener m. m., Hr. Greve von Platen, til paa Bore høie Begne at aabne det nu forestaaende Storthings Forhandling, med den ham fra Os, tilligemed dette Bort aabne Brev, naadigst tilstillede Tale, hvilken han selv haver at oplæse, eller dertil at udnævne en af Bore Statsraader. Og har bemeldte Vor Statholder isvrigt at udføre den ham herved naadigst overdragne Forretning, overensstemmende med Grundlovens 74de §.

Givet paa Stockholms Slot den 11te April
1828.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

Falbe.

I Statsminister-Embedets Vacance.

L. Stoud Platou."

2. "Gode Herrer og Norske Mænd!

I ere sammenkaldte, for at overveie Gjenstande, der paa det Nøieste vedkomme Statens Tarv og Bedste. Disse Gjenstandes paatrængende Wig:

tighed har alene kunnet bestemme Mig til, at føle en Foranstaltning, som for Nationen vil medføre Udgifter, hvilke Jeg havde ønsket kunde undgaaes. Men naar der er Spørgsmaal om, at bevare Uforfrænkkeligheden af de, Samme ved Grundloven af 4de November 1814 hjemlede Rettigheder, har Min Omhue for dennes strenge Jagttagelse ikke tilladt Mig at oppebie det ordentlige Storthings Sammenkomst, og Jeg har troet, at vi ikke længere kunne udsætte den Tidspunct, da vore vigtigste Love bør bringes i Harmonie med Grundloven.

Siden det ordentlige Storthings Opløsning ere vore politiske Forhold forblevne uforandrede. Alle fremmede Magter vedblive, at give Mig Besviser paa deres Venskab og Tillid.

Underhandlingerne med Preussen have havt det heldige Udfald, som Jeg ventede og tilkjendegav ved Aabningen af sidste Storthing. En Handels- og Reciprocitets-Tractat, lige gavnlige for begge Stater, er affuttet og ratificeret.

Seiladsen paa det sorte Hav er aabnet for de forenede Rigers Flag uden Forkjøbsret for den Ottomanniske Port. Ingen Clausul i den herom affluttede Convention kan foranledige Hindringer for dens Udførelse, og Jeg haaber, at de nuværende Tvistigheder i Orienten ikke ville vorde tilstrækkelige

Bevæggrunde for den Ottomanniske Regjering, til at handle imod denne Convention.

Ratificationerne af en med de forenede Nordamericanske Stater afsluttet Handels-Tractat ere nylig blevne udvevlede i Washington. Jeg ville sikkerligen med Glæde erfare, at Hindringerne for Handelens Fremme mellem os og dem ere hævede.

Den for kort siden St. Petersburg undersignede Handels-Tractat mellem de forenede Riger og Rusland skal i sin Tid blive Storthinget forelagt, efterat Udvevling af Ratificationerne har fundet Sted. Denne Tractat, bygget paa gjensidig Tillid, tilbyder den Norske Skibsfart nye Fordele og virkelige Lettelser.

Underhandlinger om en Handels-Tractat med Brasilien ere indledte. Jeg beskæftiger Mig med at forberede de forenede Rigers Skibe den frie Adgang til de øvrige Americanske Staters Havne og de Lettelser, som allerede for 6 Aar siden fra vor Side ere dem tillagte.

Adskillige Forslag til Love ville vorde Eder forelagte til Grandforskning. Det Første angaaer den Ansvarlighed, som, efter Grundlovens 36de §, paa ligger Statsraadet i Administrations-, Høiesteret i dømmende og Storthingets Medlemmer i Lovgivnings-Anliggender. Det andet Forslag angiver de

Former, hvilke ifølge Grundlovens §§ 50 til 64 skulle iagttages, paa det at Bølgene kunne see med den Eensformighed, der ene kan indgyde den Til- lid, Folket bør have til de valgte Repræsentanter. Den tredie naadigste Proposition, der vil blive Eder forelagt, har til Hensigt, overensstemmende med Grundlovens § 109, dens Aand og dens Bogstav, at forpligte enhver Statens Borger til at værne om sit Fædreland. De nuværende Afsvigelser skulle ophøre, naar Forpligtelsen bliver eens for Alle, og naar de Byrder, som den active Tjeneste i Armeen medfører, ei paalægges Landboerne alene.

Erfaring har viist, at den circulerende Seddel- masse er langt fra at tilfyldestgjøre Handelens, Agerdyrknings og de øvrige Næringsgrenes For- dringer og Behov. Den nærværende almindelige Standsning i alt hvad, som griber ind i productiv Omsætning, fordrer, at Statsstyrelse og Lovgiv- ning træffe Foranstaltninger, der kunne give Produ- centerne Haab om, med nogen Fordeel at affætte deres Producter. Det Forslag, som i denne Hen- seende skal blive Eder forelagt, vil opfylde denne Hensigt.

Enhver constitutionel Stats Tilværelse er grun- det paa Ligevægt mellem dens Magter; den Re- gjering, der undlader at opretholde denne Ligevægt,

udsætter sit Land for, at see de for fælleds Interesse stiftede Indretninger fuldkastede; — denne Interesse indskrænker sig ikke til enkelte Individider, men den omfatter andre mere ophøiede Gjenstande, der staae i den nøieste Forbindelse med Nationalitetens Vedligeholdelse, National-Væren og Regjeringens Kraft; disse dens fornemste Støtter bestaae ikke, uden at Lovene vorde overholdte, hvilke kun retteligen paa een Maade fortolkes, nemlig bogstaveligen. Mine Pligter som Konge tillade Mig ikke at antage, hvad heller ikke Nationen har antaget, at ethvert Storting, efter eget Forgodtbefindende, skulle kunne anvende Grundloven.

Hverken jeg eller Nationen kunne tillade, at en i større eller mindre Grad oplyst Rigsret, saaledes som det kunde synes, at man har villet forsøge, skulde kunne fuldkaste de Garantier, hiin Act indeholder. De Lovforslag, som nu skulle blive Eder forelagte, befæste disse Garantier, fra hvilke hverken Jeg eller Min Regjering ligesaalidet bør afvige, om sderfra tilstede nogen Afvigelse. Følger Eders Overbeviisning ved at gjennemgaae disse Forslag.

De Sager af høieste Vigtighed, der vedrøre den politiske Forfatning, Retspleien, den administrative Forvaltning og Finantserne, lade sig kun

efterhaanden ordne og udvikle. Vi have allerede følt de heldbringende Følger af saadanne successive Fremskridt.

Naar vi overveie alt det, som vi have vundet, siden Grundloven af 4de November, maae vi erkjende, hvilke overordentlige Anstrængelser, man har maattet anvende, og de Hindringer, Jeg har maattet overvinde, for at forskaffe Norge, dets vilkaarlige Lovgivning uagtet, den Uafhængighed og den Lykke, hvoraf det nu er i Besiddelse. Men for endmere at befæste denne Uafhængighed og denne Lykke, er det nødvendigt, at Regjeringen og Nationalforsamlingen udmærke sig ved retfærdige Lov; og, for at naae dette Maal, stoler Jeg med Tillid paa Folkets prøvede Klogskab og paa Stortingets trofaste Medvirkning.

Nationen sætter Lid til Mine Bestræbelser for dens Lykke, og erkjender den mærkelige Forbedring af den Stilling, som er fremvirket siden Foreningen med Sverige. Den forlanger kun, roligen at nyde godt af den Frihed, som den har erhvervet og som lovmæssigen støtter sig paa de Rettigheder, Jeg har tilstaaet den. Jeg tvivler ikke om, at jo samtlige Stortingets Medlemmer ville understøtte deres Committenters Ønsker, og forene sig om at fremme Mine faderlige Hensigter. En lykkelig Over-

eensstemmelse i Tanker og Villie skal stutteligen be-
fæste de to Scandinaviske Rigers Fremtids Vel.

I Kraft af Grundlovens 74de § erklærer Jeg
herved det overordentlige Storthing aabnet.

Givet paa Stockholms Slot den 11te April
1828.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

C a r l J o h a n.

(L. S.)

Falbe,

I Statsminister: Embedets Vacance.

L. Stoud Platou."

3. "Vi Carl Johan, af Guds Naade
Konge til Sverige og Norge, de Gothers og Ben-
ders; Gjøre vitterligt: Hans Kongelige Majestæt
vil hermed naadigst meddele Norges nu forsamlede
overordentlige Storthing Underretning om de vig-
tigste indtrufne Tilfælde og søiede Foranstaltninger,
der vedrøre Rigets Tilstand og indre Styrelse i den
Tid, som er henrunden siden Repræsentanterne sid-
ste Gang samledes.

Med rig Afgrøde af Ager og Eng blev den
største Deel af Landet i afvigte Aar af Forsynet
velsignet. Ogsaa gave Fiskerierne overflødig Afkast:

ning. Derimod har en fordeelig Affætning af vore Udførselsproducter, og især af Trælasten, mødt store Vanskeligheder, hvorved mange Egne i Riget, og vor Handel og Skibsfart, betydeligen have lidt. — Under disse ugunstige Omstændigheder har Hans Majestæt imidlertid fremdeles bestræbt sig for, ved Forbund med fremmede Magter, at sikke Sine Undersaatter den Frihed i Handelsforbindelserne, hvoraf Høist samme haaber for Fremtiden heldige Virkninger.

Den i længere Tid paatænkte Reise af en af vore Videnskabsmænd til Sibirien, til Undersøgelser om Jordens magnetiske Poler, tiltrædes nu for Statscassens Regning.

Da Anordningerne om Brandvæsenet i Kjøbstæderne ere blevne anseete for at være mindre stemmende med Nutidens Tarv, saa er en Commission nedsat, til at foreslaae en forbedret Lovgivning om denne Gjenstand. Til at erholde et Lovforslag udarbejdet om Bygningsvæsenet i Kjøbstæderne, i Lighed med det, som for Christiania allerede er lovfæstet, ere forberedende Foranstaltninger fœiede.

Da de hidtil anordnede Kvartalsfortegnelser over criminelle Sager og Fanger, saavel med Hensyn til deres Form, som til deres Indhold, ikke syntes at fyldestgjøre det Diemed, der ved dem søges

tes opnaaet, nemlig at sætte Regjeringen istand til, at controllere, om Vedkommende opfyldte deres Pligter, med Hensyn til de Sagers hurtige Pleie, der af det Offentlige foranstaltes anlagte til Paa- tale af Lovovertrædelser, ere disse Fortegnelser givne en hensigtsmæssigere Form, samt udvidede og forandrede saaledes, at de for Fremtiden komme til at omfatte alle Justits- og offentlige Politie-Sager.

Hans Majestæt beklager, at de Udkast til en almindelig Criminal- og Politie-Lovgivning, som det var et af Lovcommitteens Medlemmer overdraget at udarbeide, ikke til den peremptorisk foreskrevne Tid ere blevne færdige, og det vil nu blive taget under Overveielse, hvilke Foranstaltninger der maatte være at føie, for at opnaae det i saa Henseende for længere Tid tilbage tilsigtede Formaal.

Med Hensyn til Bigtigheden, saavel for Post- væsenet, som den indbyrdes Communication mellem betydelige Dele af Riget, af et Beianlæg fra Kong- berg over Meheien, gjennem øvre Tellemarken og Hardanger, til Ous Præstegjeld ved Bergen, ere nøiag- tige Undersøgelser anstillede, og Betænkninger befalede afgivne om Sværksætteligheden heraf, og om Bekostes- ligheden, sammenholdt med den forventede Nytte.

Beianlægget mellem Trondhjems Stift og Jems- teland, som med saamegen Længsel ønskes tilende-

bragt, fortsattes. Hans Majestæt vil være betænkt paa, ved kraftige Foranstaltninger at paaskynde dette Arbeide.

Sold:Intraderne have i afvigte Aar indbragt 28000 Spd. i Sølv og 35,000 Spd i Sedler mindre end i det foregaaende Aar, men dog 107,000 Spd. i Sølv og 113,000 Spd. i Sedler mere end i Budget er paaregnet; hvorimod Restancerne paa de directe Skatter, som en Følge af de for Næringsdriften inderufne mindre heldige Conjuncturer, og uagtet den Lettelse, Formues og Nærings: Skattens Ophør har medført, ikke ubetydeligen ere tiltagne. Statscassens Udgifter ere imidlertid bleve bestridte ved de Midler, som paa Budget ere opførte, og uden at det har været nødvendigt, at gjøre noget Brug af det paa Banken af sidste Storthing udstedte Creditiv.

Farten med de paa Statscassens Bekostning anskaffede Dampbaade svarer ikke alene Regning, men befordrer i mærkelig Grad Samfærsele mellem nogle af Rigets Egne og med Udlandet, og Hans Majestæt beklager derfor, at Anskaffelsen af disse Dampbaade foranledigede Tiltale for Rigsretten mod een af Hans Majestæts Raadgivere. Postgangen med disse Baade mellem Norge og Danmark er betrygget ved en med Danmark derom ind-

gangen Convention. Ogsaa for privat Regning er et Dampfartøi sat i Gang, til videre Gavn for den indenrigske Samfærse, og som Hans Majestæt ved adskillige tilstaaede Begunstigelser har søgt at lette. Saaledes begynder ogsaa Norge at drage Nytte af den Opfindelse, der blandt de nyere upaatviveligen er den meest indgribende af alle.

Den for Finmarkens Amt vigtige, hidtil kun i Wintermaanederne stedsundne Postgang over Haparanda, er nu saaledes udvidet, at den ogsaa i Sommermaanederne vil finde Sted.

Frederikshalds Bye reiser sig af sin Aske, saa hurtigt, som det efter Omstændighederne, og Størrelsen af den indtrufne Ulykke, var at vente. For betydelig Skade ved Ildsvaade har Riget i den sidste Tid været forskaanet.

Den for Christiania i sin Tid oprettede Brandtaske for Huse og Gaarde er, efter Overenskomst mellem dens Interessenter, bleven ophævet som uhensigtsmæssig, og samtlige Bygninger i Christiania, ligesom i Rigets øvrige Kjøbstæder, i den almindelige Brandforsikrings-Anstalt indlemmede.

En Commission er af Hans Majestæt nedsat, for at overveie, ved hvilke Midler en Brandassurance-Indretning for Varer og Effecter skulde kunne

istandbringes, da Afgang nu savnes, til i Riget at faae deslige Eiendomme brandforsikrede.

For hensigtsmæssigen at befordre Armeens Dannelse har Hans Majestæt naadigst befalet, at Oprettelse af Exerceerskoler i de nationale Districter for de sammesteos udfrevne Soldater skal paabegyndes.

Den for Marinen ubrugelige Brig Langeland er bortsolgt, og Kjøbesummen bestemt til at anvendes ved nye Krigsfartøiers Bygning. Med Hensyn til Nødvendigheden af, efterhaanden at forskeffe Marinen de Krigsskibe, for hvilke den for Tiden er blottet, har Hans Majestæt naadigst befalet, at, foruden hvad der allerede er under Arbeide, skulle endvidere dernæst en Fregat og en Corvet tages under Bygning.

Til Beskyttelse af de forenede Rigers Handel i Middelhavet, har Hans Majestæt ladet tvende Norske Orlogsbrigger didhen afgaae, som Andeel af en Svensk-Norsk Escadre.

Hans Kongelige Majestæt forbliver Norges Riges Storthing med al Kongelig Naade og Yndest velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 11te April
1828.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Carl Johan.

(L. S.)

Falbe,

I Statsminister-Embedets Vacance.

L. Stoud Platou."

Var 1828, den 22de April, var Stor-
thinget forsamlet.

Efter Præsidentens Forslag blev foretaget Valg
paa 19 Medlemmer til Lagthinget, hvilket Valg
havde saadant Udfald:

- 1) Statsraad Rosenkrantz valgtes ved 72 Stemmer;
- 2) Assessor Schmidt ved 67 Stemmer;
- 3) Oberstlieutenant Wolff ved 66 Stemmer;
- 4) Amtmand Hagerup ved 64 Stemmer;
- 5) Provst Munch ved 63 Stemmer;
- 6) Amtmand Heidmann ved 60 Stemmer;
- 7) Professor Hersleb ved 57 Stemmer;
- 8) Præsident Arentzen ved 56 Stemmer;
- 9) Overbirkedommer Nilsen ved 49 Stemmer;
- 10) Sorenskriver, Overauditeur Sem ved 46 Stem-
mer;
- 11) Consul Lund ved 45 Stemmer;